

**Dél-dunántúli Környezetvédelmi,
Természetvédelmi és Vízügyi
Felügyelőség
Dr. Gulyás Anita**

7621 Pécs
Papnövelde u. 13.

Iktatószám: BAR- 330/9/2013
Tárgy: Pécs környéke szennyezett régió
levegőminőség javító intézkedési program
felülvizsgálata
Hiv.szám: 15807-45/2013
Ügyintéző: Buzás Zoltán

Tisztelt Cím!

A 2013. október hó 25. napján kelt levelükre válaszolva megküldjük a BAR-330/5/2013 ügyiratunk kiegészítését. A hivatkozott ügyirathoz képest a változásokat dőlt betűvel különböztettük meg, a negyedik oldaltól kezdve.

I. A Magyar Közút Nzrt. által kezelt úthálózaton végrehajtott intézkedések

Pécs város

A. Forgalomirányító központ korszerűsítése

A forgalomirányító központ korszerűsítése két ütemben megvalósult. A II. ütem 2007. évben fejeződött be. Ennek legfontosabb eleme a tömegközlekedés előnyben részesítése volt. A város tömegközlekedési járatokkal leginkább érintett útvonalán (Zsolnay út – Rákóczi út – Ürögi fasor – Kórház tér), összesen 8 csomóponton módosítottuk a jelzőlámpás forgalomirányítást oly módon, hogy az autóbuszok átlagos utazási ideje és ezzel párhuzamosan üzemanyag felhasználása és a káros-anyag kibocsátása is csökkent. A korszerűsítés tartalmazta még 2 csomópontban (Lánc utca és az Alsómalom utca) kamerás megfigyelőrendszer létesítését is. Ezzel lehetővé vált a két nagy forgalmú csomópontban a forgalom alakulásának közvetlen megfigyelése, ami gyorsabb, hatékonyabb beavatkozást, programváltásokat tett lehetővé.

B. Jelzőlámpás forgalomirányítás módosítása

A jelzőlámpás csomópontok kapacitásának növelése és a forgalom folyamatosságának biztosítása és ezzel együtt a közlekedési káros hatások csökkentés érdekében forgalomtól függő irányítási módot vezettünk be a következő helyeken:

- a. 6. sz. főút Lánc utcai csomópont
- b. 6. sz. főút Rákóczi Ferenc – Felsőmalom utcai csomópont
- c. 6. sz. főút – Alsómalom utcai csomópont
- d. 58. sz. főút Táncsics Mihály utcai csomópont
- e. 58. sz. főút 57. sz. főút és Maléter Pál úti csomópont
- f. Maléter Pál út és Aidinger János utcai csomópont
- g. Maléter Pál út és Nagy Imre utcai csomópont

2011. évben a 6. sz. főút Bajcsy u. és Szabadság u. közötti szakaszán a fázistervek módosításával növeltük az összehangolás színvonalát és a Szabadság utcai közös (egyenes és jobbra haladó) sávban a keresztező gyalogos zöld idejének csökkentésével javítottuk a forgalom folyamatosságát.

C. Közúthálózat-fejlesztések

Az 1999 évtől megvalósult fejlesztésekről az alábbi táblázat ad tájékoztatást.

Közüti építési, fejlesztési tervek

Ssz.	Ütem	Év	Megnevezés	Hossz km	Megvalósult
1.	I. ütem	1999.	Pécs, Ágoston téri átkötés /városi beruházás/	0,2	Igen
2.		1999.	DNy-i elkerülő út – Móra F. utcai átkötés /NA RT beruházás/	1,0	Igen
3.		2001.	6. sz. út Fehérhegyi csomópont /elkészült/	0,2	Igen
4.		2006.	Pécs, DNy-i elkerülő út, befejezés	4,4	Igen
5.		2002.	6.-66. sz. főutak csomópontja /elkészült/	0,2	Igen
6.		2003.	Somogyi-Bacsó B. u. átépítés közös beruházás /ECE, város, közút, PVV RT/	0,8	Igen
7.		2004-2009	58. sz. főút 3+000-9+600 km négy nyomúsítás	6,6	Részben 8+856 – ig

II. A forgalmi terhelés alakulása

Az M60-as autópálya átadásra került 2010. március 31-én, amely jelentősen átrendezte a Pécsen keresztül áramló gépjárműforgalmat. A forgalomszámlálás során rögzített adatok alátámasztják, hogy az autópálya megnyitása a 6. sz. és 57. sz. főutakon jelentős forgalomcsökkenést, míg az 58. sz. főúton Pécs-nyugati elkerülő, vagy 5831-es úton számottevő forgalomm növekedést eredményezett.

Útszám	-tól	-ig	2008	2011
6	194+725	196+430	32313	27261
6	196+430	197+170	34334	30797
6	197+170	197+625	32810	28989
6	197+625	198+630	25692	22570
6	198+630	200+675	17549	16563
57	33+950	38+270	18958	15220
58	0+000	1+215	24989	22081
58	1+215	2+950	22288	17189
66	0+000	1+891	16034	15035

A Pécs–délnyugati elkerülő részeként az 5826-os sz. út – korszerűsítésre került, amelynek következtében lehetővé vált a 7,5 tonnánál nagyobb tömegű gépjárművek kitiltása a Maléter Pál útról. Ennek eredményeképpen a forgalomnagyság itt a 2008-as 13668 E/nap-ról 2011-re 10845 E/nap értékre csökkent.

A nehéz gépjárművek elmaradása miatt a forgalom lebonyolódása folyamatosabbá vált. Alternatív útvonal hiányában, jelenlegi úthálózaton nincs lehetőség a nehéz gépjárművek kitiltására a 6. sz. főút belvároson keresztül vezető szakaszáról.

A Pécs belvárosát tehermentesítő Pécs-nyugati elkerülő úton, az autópálya megnyitását követően a napi 12 332-ről 13 801-re növekedett a gépjárműforgalom. Ez, mintegy 11,9 %-os növekedést jelent.

A forgalomszámlálási adatokból kitűnik, hogy a Pécs-nyugati elkerülő út 2006. évben történő megnyitása volt Pécs város levegőminőség javítása érdekében tett leghatékonyabb intézkedés. Ez az út nem csak a belváros közvetlen zaj és por terhelésére, de közvetve az üzemanyag felhasználás mérséklésével, az üvegházhatású gázok (ÜHG) kibocsátásának alakulására is jótékony hatással volt. Az ÜHG kibocsátásra vonatkozó számításokat nem végeztünk, de az áthaladó forgalom menetidejének rövidüléséből és nagyságából következtethető, hogy a forgalomból származó ÜHG kibocsátás csökkenése éves szinten a 2006 előtti állapothoz képest több száz tonna CO₂ egyenértékre tehető.

E. Üzemeltetési feladatok végzése

A korábbi évek gyakorlatának megfelelően a közutak belvárosi átkelő szakaszain a kiemelt szegélyek mellett heti két alkalommal, a téli időszakot is beleértve, gépi tisztítást, seprést, havi egy alkalommal pedig mosást végeztünk.

Terv szerint a tisztítás munkákat a korábbi gyakorlatnak megfelelően folytatjuk.

Mivel a végrehajtott intézkedésekkel sem sikerült a légszennyezettség mutatóit a kívánt határérték alá szorítani, további intézkedések szükségesek

II. Tervezett intézkedések

Jelzőlámpa

A KÖZOP program keretén belül 2014 évben az alábbi beavatkozások fognak megvalósulni

- Valamennyi tíz évnél idősebb vezérlőberendezés cseréje az üzembiztonság érdekében
- Valamennyi, hagyományos izzóval működő jelző LED fényforrásra történő cseréje az üzembiztonság érdekében
- Jelenleg határozott idejű programokkal működő csomópontokban forgalomtól függő programok beépítése

Forrás: KÖZOP (Közlekedés Operatív Program) EU pályázati támogatás, valószínűsíthető költség 60 mFt.

Forgalomirányító központ fejlesztése, bővítése

A fejlesztés megvalósítása után járműérzékelők segítségével lehetőség lesz a csomópontok forgalomtól függő irányítására, ezáltal a jelzőlámpa programok igény szerinti változtatására. Ennek eredménye kisebb várakozási idők, folyamatosabb forgalom, kevesebb szennyezőanyag kibocsátás lehet.

Forrás: A KÖZOP megvalósulásának várt eredménye.

Forgalmi rend felülvizsgálata

Továbbra is szükségesnek tartjuk a megengedett sebességhatárok forgalombiztonsági és környezetvédelmi szempontból történő legkedvezőbb meghatározását. Fontosnak tartjuk továbbá az országos és helyi közút kezelőjének hálózati szemléletű együttműködését az arányos forgalmi teherviselés érdekében.

Fejlesztésekre nem rendelkezünk forrásokkal, de szükségesnek tartunk olyan intézkedéseket, amelyek véleményünk szerint javítják Pécs város levegő minőségét.

Forrása állami megrendelővel kötendő Közhasznú Vállalkozási szerződés. Nagyságát nem ismerjük.

Közúthálózat fejlesztések

Pécs MJV Településrendezési tervében szereplő közúthálózat fejlesztési elemek minél előbbi megvalósítása

Országos közúthálózati fejlesztés

- M60 folytatása 1,8 km hosszban (Pécsi elkerülő déli szakasza) 2014

Külső beruházás, az MK Nzrt. Kezelésbe fogja átvenni. Nagyságát nem ismerjük.

Városi közúthálózati fejlesztés

- I. rendű főút (gyorsforgalmi út) kiépítése a Tüskésréti út –Északmegyer dűlő nyomvonalon
- II. rendű főút kiépítése az Üszögi út és a Nyugati Ipari út között a Hegedűs J u. – Tüskésréti u. – Diófa utca – Verseny utca – Közraktár u. nyomvonalon.

- Páfrány utcai átkötés 1,0 km hosszban
- Szigeti tanyai átkötés 1,2 km hosszban
- Ifjúság útjai átkötés 1,2 km hosszban
- M57-es Pécs elkerülő 2x1 sáv 15,0 km hosszban 2014-2015
- Balokányi átkötés befejezése 1,3 km hosszban 2018
- Nagy Imre út 2x2 sáv 2,0 km hosszban 2015-2018
- M57 gyorsforgalmi út 15,0 km hosszban 2014-2015
- Zsolnai szobornál lévő körforgalom forgalmi rend felülvizsgálata (gyalogos forgalom jelzőlámpás irányítás bevezetésének lehetősége)
- Mártírok útja – Rét utca csomópont forgalmi rend felülvizsgálata (körforgalmú csomópont lehetőségének vizsgálata vagy jelzőlámpás irányítás bevezetése)

6. sz. főút-

- Bajcsy-Zsilinszky utca csomópontban jobbra kanyarodó sáv építése a Vásárcsarnok felé
- Szabadság út csomópont (Nagy Lajos királyút 1. szám) előtt lévő parkoló megszüntetésével a Zsolnay szobor irányába haladó forgalom akadályoztatásának csökkentése érdekében javasoljuk jobbra kanyarodó sáv létrehozását. A sáv kialakításakor szükségtelen kivágni a parkoló és a főút között szigetként húzódó platánfasort. Jelenleg a jobbra kanyarodás a külső sávból lehetséges, ahol a megrekedő gépkocsik főleg iskolakezdési és a délutáni csúcsforgalmi időszakban okoznak forgalmi dugót. A gépkocsi oszlop szélsőséges esetben a Zsolnay szobornál lévő körforgalomtól duzzad vissza egészen a Bajcsy-Zsilinszky útig. A forgalmi dugó kialakulásához nagyban hozzájárul a gyalogosok Szabadság úton való közlekedése. A gyalogosok egyaránt átkelnek szabályosan, (de véletlenszerű gyakorisággal a szobornál lévő gyalogátkelőn, ahol elsőbbségük van), és szabálytalanul, tetszés szerinti helyen. A gyalogos és gépkocsi forgalom összehangolása szükséges lenne a szobornál lévő gyalogosátkelőnél. A csúcsforgalom idején működő forgalomirányító lámpák elhelyezése, korlátok telepítése a gyalogosközlekedés terelése érdekében, valamint a csomópont átépítése együttesen jelentene hatékony megoldást az emisszió csökkentése érdekében.
Javaslat, forrás és valószínűsíthető költség nem ismert.

Komló város

A. Jelzőlámpás forgalomirányítás

A 6542. sz. Komló-Magarszéki összekötő út és a 6543. sz. Komló-Mánfa összekötő út a Komló, Pécsi utca - Kossuth Lajos utca kereszteződésében a forgalom igényei szerint az alárendelt irány számára hosszabb jelzés biztosításával módosítottuk a jelzőlámpás

forgalomirányítást. A csomópont és a vasúti átjáró közötti útszakaszon a sáv kijelölésének felülvizsgálatával biztosított lett a Zobák puszta irányába kanyarodó forgalom akadálytalan haladása. Új jelzőlámpás forgalomirányítás került átadásra a 6542. sz. Komló-Magyarszék összekötő út Zrínyi téri csomópontjában, a forgalom folyamatosságának biztosítása és a káros anyag kibocsátásának csökkentése érdekében a meglévő csomópontokkal összehangoltuk. 2012. évben a Pécsi út és a Sallai út teljes szakaszán burkolat felújítás történt, ami szintén elősegítette a forgalom akadálytalan, folyamatos haladását.

B. Útfelújítás

A 6543. sz. Komló-Mánfa összekötő út 2012-ben regionális operatív program keretében felújításra került. A Sallai úti szakaszon a járművek várakozásának szabályozásával biztosítottuk a forgalom akadálytalan lebonyolódását. A felújított út mentén 400 db facsemetét ültettünk.

C. Üzemeltetési feladatok

Az útburkolat takarítását szerződés alapján vállalkozóval végeztetjük havonta kétszeri gyakorisággal a 6542. sz. összekötő út 4+400-6+570 km szelvénye és a 6543. sz. összekötő út 0+000-1+700 km szelvénye között márciustól decemberig terjedő időszakban.

Az útburkolati hibák javítása is rendszeresen történik.

Az intézkedési tervben foglaltakon felül a takarítási és útkarbantartási munkálatokat a korábbi gyakorlatnak megfelelően folytatjuk.

Forrás: Állami megrendelővel kötendő Közhasznú Vállalkozási Szerződés.

Pécs, 2013. november 7.

Bánki László
megyei igazgató

Borbás László
megyei forgalomtechnikai és
kezelői osztályvezető

Kapják:

- Cím
- ÜFO Varga Zoltán ov.
- Előadó
- Irrattár